

Dijital Çağda Öğretmenlerin Tele-Hiçleme Davranışlarına Yönelik Görüşleri

Merve AYDIN¹, Münevver ÇETİN²

Öz: Bu çalışmada dijital çağda Y ve Z kuşağı öğretmenlerinin tele-hiçleme davranışlarına yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma fenomenoloji deseni ile yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu 12 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma verileri yüz yüze görüşme yoluyla yarı yapılandırılmış görüşme formu üzerinden toplanmıştır. Araştırmaya katılan Z kuşağı öğretmenleri akıllı telefona hayatı kolaylaştıran cihaz şeklinde anlam yüklerken; Y kuşağı öğretmenleri ise akıllı telefona hızlı iletişimi ve bilgiye erişmeyi sağlayan cihaz şeklinde anlam yüklemektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden Z kuşağı öğretmenlerinin çoğu tele-hiçleme davranışlarının öğrenci üzerindeki etkilerini iletişimin bozulması şeklinde ifade ederken; Y kuşağı öğretmenlerinin çoğu ise değersizlik hissi şeklinde bildirmektedir. Katılımcılar tele-hiçleme davranışlarının iş ortamındaki ilişkileri üzerindeki etkilerini iletişim problemleri, ilişkileri güçlendirememesi, değersizlik hissi ve olumsuz konuşmalardan uzak durmayı sağlama olarak belirtmektedir. Katılımcılar tele-hiçleme davranışları ile süre kısıtlaması koyma, farklı uyarılar arama, telefonu sessiz moda alma, kendi ile anlaşma yapma, ana odaklanma, günlük planlama yapma ve göz teması kurmaya çalışma yolları ile başa çıkmaya çalışmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Dijital Çağ, Tele-hiçleme, Öğretmenler, Y Kuşağı, Z Kuşağı

Teachers' Opinions on Phubbing Behaviours in the Digital Age

Abstract: This study aims to examine the views of Generation Y and Generation Z teachers on phubbing behaviours in the digital age. This study was conducted using a phenomenology design. The study group of this research consisted of 12 teachers. The research data were collected through face-to-face interviews using a semi-structured interview form. Generation Z teachers who participated in this research attributed meaning to the smartphone as a device that made life easier, while Generation Y teachers attributed meaning to the smartphone as a device that enabled fast communication and access to information. While most Generation Z teachers expressed the effects of phubbing behaviours on students as a disruption of communication, most Generation Y teachers reported a feeling of worthlessness. Teachers in this reported the effects of phubbing behaviours on their relationships in the work environment as communication problems, inability to strengthen relationships, feelings of worthlessness and avoiding negative conversations. They tried to cope with phubbing behaviours by setting time limits, looking for different stimuli, putting the phone on silent mode, making an agreement with oneself, focusing on the moment, daily planning and trying to make eye contact.

Keywords: Digital Age, Phubbing, Teachers, Generation Y, Generation Z

Geliş Tarihi: 07.06.2024

Kabul Tarihi: 04.08.2024

Makale Türü: Araştırma Makalesi

¹ Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye, e-posta: pskdanmerveaydin@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9216-3410>

² Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, İstanbul, Türkiye, e-posta: mccetin@marmara.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1203-9098>

Atıf için/ To cite:

Aydın, M., & Çetin, M. (2024). Dijital Çağda Öğretmenlerin Tele-Hiçleme Davranışlarına Yönelik Görüşleri. *Yaşadıkça Eğitim*, 38(3), 552-566. <https://doi.org/10.33308/26674874.2024383780>

Sosyal bir varlık olan insan günlük yaşamda pek çok insanla etkileşim kurmaktadır. Bu etkileşim insanların yüz yüze geldikleri fiziksel bir ortamda gerçekleşebildiği gibi dijital ortamlarda da meydana gelebilmektedir. Dijital ortamda insan etkileşimi teknoloji alanındaki gelişmelerin sonucunda oluşan teknolojik ürünler sayesinde sağlanabilmektedir. Günümüz dünyasında iletişim kurmamızı sağlayan ve sosyal yaşamımızı şekillendiren çok sayıda teknolojik ürün bulunmaktadır (Parmaksız, 2021). Akıllı telefonlar da insan etkileşimini kolaylaştıran ve iletişim teknolojisi alanını genişleten ürünlerden biridir (Garrido ve diğerleri, 2021).

Akıllı telefonlar dijital dünyanın içine doğan ve onun etkisiyle büyüyen kişilerin en çok kullandığı teknolojik araçların başında gelmekte (Yıldırım & Ünal, 2020), günlük hayatın vazgeçilmez unsuru olarak nitelendirilmektedir (Sun & Samp, 2021). Bu cihazlar sayesinde ayrı ayrı pek çok cihazla yapılan işlemler tek cihaz ile yapılır hale gelmiştir (Sepetçi ve diğerleri, 2021). Günümüzde insanlar akıllı telefonlar ile fatura ödemesi, alışveriş ve araştırma yapabilmekte, bilet satın alabilmekte (Yıldırım & Ünal, 2020), dünyanın diğer ucundaki bireylerle sosyal etkileşim kurabilmekte (Chotpitayasunondh & Douglas, 2018), internette gezinebilmekte, fotoğraf çekebilmekte ve düzenleyebilmekte, oyun oynayabilmekte, çizim yapabilmekte, video indirebilmekte ve şarkı dinleyebilmektedir (T'ng ve diğerleri, 2018). Görüldüğü üzere akıllı telefonların insan yaşamı üzerinde kolaylaştırıcı yönüyle olumlu etkileri bulunmaktadır. Bununla birlikte internet, kamera, yazı yazma ve resim çizme programları, oyun uygulamaları gibi pek çok özelliği içererek adeta cep bilgisayarı olarak nitelendirilen akıllı telefonlar sosyal yaşamda tele-hiçleme olarak nitelendirilen bir soruna yol açabilmektedir (Karadağ ve diğerleri, 2016).

Tele-hiçleme kavramı kişinin başkalarını göz ardı ederek akıllı telefon kullanmasına işaret eden yeni bir kavramdır (Garrido ve diğerleri, 2021). Bu kavram telefon ve küçümseme sözcüklerinin birleştirilmesiyle oluşan "phubbing" terimi ile 2013 yılında Macquarie Dictionary'e eklenerek alan yazına girmiştir (Karadağ ve diğerleri, 2016; Parmaksız, 2021). Tele-hiçleme bir kişinin başka bir kişiyle yüz yüze iletişimini keserek telefonu ile etkileşime geçmesi olarak tanımlanmaktadır (Erzen ve diğerleri, 2021). Karadağ ve diğerleri (2016) tele-hiçlemeyi bir kişinin bir veya birden fazla kişi ile kurduğu iletişim esnasında dikkatini akıllı telefonuna vererek onunla ilgilenmesi ve algısının kişilerarası iletişimden kopması şeklinde belirtmektedir. Aagaard (2020) ise tele-hiçlemeyi bir kişinin sosyal etkileşimi esnasında bir anda bakışlarını hafifçe aşağıya döndürerek telefonunun içinde yok olması sonucunda oluşan bir olgu olarak tanımlamaktadır. T'ng ve diğerleri (2018) tele-hiçlemenin en iyi şekilde, yakın iletişim içinde olmak yerine sosyal bir ortamda cep telefonuna odaklanarak karşındakini küçümseme davranışı, olarak tanımlanabileceğini belirtirken; başka bir tanımlamada tele-hiçleme "bireylerin somut bir mekânda muhatap olduğu kişilerle değil, sosyal medya hesapları üzerinden başka şeylerle ilgilenme durumu" olarak ifade edilmiştir (Yıldırım & Ünal, 2020, s.278). Alanyazın incelendiğinde tele-hiçleme kavramının yerine sosyotelizm (Çaka, 2021; Kızıltan, 2023; Özbilir, 2023) kavramının kullanıldığı da görülmekle birlikte söz edilen olgunun tanımından yola çıkarak tele-hiçleme kavramının daha uygun bir kullanım olduğu önerildiğinden (Güler & Sevinç, 2022) bu çalışmada da tele-hiçleme kavramının kullanılması tercih edilmiştir.

Tele-hiçleme mesajlaşma, internette gezinme, saate bakma gibi çeşitli yollarla gerçekleşebilen (Uğur & Koç, 2015), zararlı bir davranıştır (Vanden Abeele, 2020). Bu davranış ile akıllı telefonların iletişim ve sosyal ilişkiler açısından sağladığı yararların yanı sıra bu ürünlerin sosyal ortamlarda kullanılması sonucu benzeri olmayan olumsuz bir durum meydana gelebilmektedir (Sun & Samp, 2021). Akıllı telefonlar pek çok özelliği bir arada barındırdığından tele-hiçleme pek çok bağımlılığın kesiştiği bir alanda konumlanmaktadır (Karadağ ve diğerleri, 2016). Tele-hiçleme sosyal medya bağımlılığını, internet bağımlılığını, telefon bağımlılığını ve oyun bağımlılığını da içinde barındırmakta; akıllı telefon bağımlılığından farklılaşmaktadır (Yam & İlhan, 2020). Tele-hiçleme bağımlılık olarak ele alınmakla birlikte sosyal bir davranış bozukluğu şeklinde de nitelendirilmektedir (Yıldırım & Ünal, 2020).

Akıllı telefonlar günlük yaşamın her yerinde olduğundan tele-hiçleme davranışının olumsuz sonuçları da kişinin yaşam alanının her yerinde görülebilmektedir. Çift ilişkileri açısından bakıldığında tele-hiçleme davranışı çatışmaya yol açarak anlaşmazlığa neden olabilir, kişiyi sosyal ortamından uzaklaştırarak ait olma ihtiyacına zarar verebilir (Parmaksız, 2022). Çiftler arasında iletişimin bozulması nedeniyle yaşam doyumu ve

ilişki doyumu azabilir (Özbilir, 2023). İş ortamı açısından ele alındığında yöneticilerde görünen tele-hiçleme davranışları çalışanların kendilerini dışlanmış hissetmesine yol açabilir (Özdemir & Erdem, 2021). Eğitim kurumları açısından değerlendirildiğinde tele-hiçlemenin öğrenci-öğretmen ve öğrenci-öğrenci ilişkilerini karmaşıklaştıracağı söylenebilir (Güler & Sevinç, 2022). Bununla birlikte öğretmenlerin çoğunun derslerde telefonunu kontrol ettiği yönünde araştırma bulgusu da bulunmaktadır (Çimen ve diğerleri, 2023).

Tele-hiçleme konusunda yapılan çalışmaların sayısı sınırlıdır (Yam & İlhan, 2020). Bununla birlikte son yıllarda yapılan çalışmalar, giderek arttığı gözlenen tele-hiçleme davranışının insan yaşamı üzerindeki olumsuz sonuçlarının beklenenden daha büyük olabileceğini ortaya koymuştur (Erzen ve diğerleri, 2021). Davey ve diğerleri (2018) tarafından yapılan çalışmada tele-hiçlemenin görülme sıklığı %49.3 olarak tespit edilmiş ve yapılan araştırmalarda tele-hiçlemenin depresyon, anksiyete ve stres ile pozitif yönde (Ergün, 2022); sosyal kaygı ve depresyon ile pozitif yönde; uyumluluk, arkadaşlık tatmini ile negatif yönde (Sun & Samp, 2021), gelişmeleri kaçırma korkusu ile pozitif yönde (Sepetçi ve diğerleri, 2021); akademik erteleme ile pozitif yönde, öz kontrol ile negatif yönde (Kızıltan, 2023) ilişkili olduğu saptanmıştır.

Tele-hiçleme konusuna son yıllarda giderek artan düzeyde ilgi gösterilmekle birlikte tele-hiçlemenin sosyal sonuçlarını ortaya koyan araştırmalar sınırlı kalmıştır (Choṡpitayasunondh & Douglas, 2018). Aynı zamanda alanyazında yapılan çalışmalar incelendiğinde tele-hiçleme konusunda yapılan çalışmaların çoğunlukla nicel araştırma yaklaşımında tasarlandığı görünmektedir (Garrido ve diğerleri, 2021). Nitel çalışmalar nicel çalışmalardan farklı olarak genel konuların yerine daha özel konuların derinlemesine incelendiği çalışmalar olduğundan (Yıldırım, 2010) bu çalışma nitel araştırma yaklaşımında tasarlanarak öğretmenlerin tele-hiçleme davranışlarına yönelik görüşlerinin derinlemesine ortaya konulması amaçlanmıştır. Teknoloji ile yaşamayı öğrenme, teknolojinin yaşama kattıklarından faydalanmayı içerirken sosyal yaşamın da olumsuz yönde etkilenmemesini içerek şekilde gerçekleştirilebilir (Parmaksız, 2021). Bunun için sosyal ortamlarda teknoloji kullanımı sonucu oluşan olumsuz davranışların etkilerinin ve bunlarla nasıl başa çıkılabileceğinin belirlenmesi önemlidir. Mevcut araştırmada bu ihtiyaçtan yola çıkarak sosyal bir ortam olarak eğitim kurumlarındaki kilit paydaşlardan olan öğretmenlerin tele-hiçleme davranışlarının öğrencileri, iş ortamındaki ilişkileri ve öğretme-öğrenme süreci üzerindeki etkileri ile tele-hiçleme davranışlarının sıklığının azaltılması için neler yaptıkları belirlenmeye çalışılmıştır. Y ve Z kuşakları akıllı telefonları iletişim, haber takibi, eğitim vb. amaçlarla sık kullandığından (Gezgin ve diğerleri, 2019) ve iş ortamı akıllı telefonun yoğun biçimde kullanıldığı ortamlar olduğundan (Sayiner & Akbağ, 2023), bu kuşaklardaki öğretmenlerin sınıf ve okul ortamında tele-hiçleme davranışı sergileme ihtimalinin yüksek olduğu düşünülmektedir. Bu araştırma da bu kapsamda teknolojiye bağılılıkları ile tanımlanan ve işlerini teknoloji aracılığıyla yapmayı tercih eden Y kuşağı (Çetin & Karalar, 2016; Özdemir & Kış, 2022) ile teknolojiye büyük ölçüde aşına olan, teknolojiyi günlük yaşamında sıkça kullanan ve teknoloji deneyimleri yönüyle önceki kuşaklardan farklılaşan Z kuşağı (Çetin & Karamuk, 2023; Özoğlu & Kaya, 2021) öğretmenlerinin katılımı ile yürütülmüştür. Araştırmada cevap aranan sorular aşağıdaki gibidir:

1. Y ve Z kuşağı öğretmenleri akıllı telefona nasıl bir anlam yüklemektedir?
2. Y ve Z kuşağı öğretmenleri akıllı telefonlarını ne sıklıkla kullanmaktadır?
3. Y ve Z kuşağı öğretmenlerini bir iş gününde toplu bir ortamda akıllı telefonlarını hangi amaçlarla kullanmaktadır?
4. Y ve Z kuşağı öğretmenleri akıllı telefon kullanamadıklarında kendilerini nasıl hissetmektedir?
5. Y ve Z kuşağı öğretmenlerinin görüşlerine göre tele-hiçleme davranışlarının öğrencileri, iş ortamındaki ilişkileri ve öğretme-öğrenme sürecine etkileri nelerdir?
6. Y ve Z kuşağı öğretmenleri tele-hiçleme davranışlarının sıklığını azaltmak için neler yapmaktadır?

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Öğretmenlerin tele-hiçleme davranışlarına yönelik görüşlerini ortaya çıkarmayı amaçlayan bu araştırmada nitel araştırma yaklaşımlarından olgubilim deseni kullanılmıştır. Olgubilim deseninde olgu ile olguyu yaşayanlar arasında bağlantı olduğu öne çıkarılmakta, olgubilimin başlangıcını da olguların kendisi oluşturmaktadır (Onat Kocabıyık, 2016). Bireylerin deneyimlerini, yaşamı anlamlandırmalarını incelemeyi, olup bitenler ile bunların nasıl anlaşıldığını açığa çıkartmayı, bir olgunun özünün nasıl deneyimlendiğini keşfetmeyi ve bireylerin ortak noktalarını ele almayı amaçlayan araştırmacılar için en uygun desenin olgubilim deseni olduğu belirtilmektedir (Ceylan Çapar & Ceylan, 2022). Mevcut araştırmada da öğretmenlerin tele-hiçleme davranışlarına yönelik deneyimlerinin ve görüşlerinin ortaya çıkartılması hedeflendiğinden olgubilim deseninin kullanılması tercih edilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu 2023-2024 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Başakşehir ve Pendik ilçelerinde görev yapan 6 Y kuşağı ve 6 Z kuşağı olmak üzere 12 öğretmenden oluşmaktadır. Çalışma grubu belirlenirken amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme yönteminde cevap aranan soruları aydınlayabilecek bilgi açısından zengin durumlar üzerinde durulmakta (Yıldız, 2017), ölçüt örneklemede önceden belirlenen ölçütlere uygun olan durumlar üzerinde çalışılmaktadır (Yağar & Dökme, 2018). Tele-hiçlemenin Y ve Z kuşağındaki bireylerde yeni bir bağımlılık türü olarak ele alınması önerildiğinden (Sayiner & Akbağ, 2023), araştırmada katılımcıların Y ve Z kuşağı öğretmenlerinden oluşması ölçüt olarak belirlenmiştir. Katılımcıların kuşaklara göre dağılımlarının belirlenmesinde Fox'un (2011) sınıflandırması kullanılmış; bu doğrultuda 1981-1995 yılları arasında doğanlar Y Kuşağı, 1996 yılı ve sonrasında doğanlar ise Z Kuşağı olarak araştırmaya dahil edilmiştir. Katılımcıların özelliklerine yönelik bilgiler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Kod	Cinsiyet	Kuşak	Branş	Eğitim Düzeyi	Mesleki Kıdem	Okul Türü
Y1	Erkek	Y	Fen Bilgisi	Doktora Öğrencisi	15 yıl	İmam Hatip Ortaokulu
Y2	Kadın	Y	Matematik	Yüksek Lisans	12 yıl	Ortaokul
Y3	Erkek	Y	Türk Dili ve Edebiyatı	Lisans	9 yıl	Anadolu Lisesi
Y4	Kadın	Y	Türk Dili ve Edebiyatı	Yüksek Lisans	7 yıl	Anadolu Lisesi
Y5	Erkek	Y	Sınıf Öğretmeni	Lisans	15 yıl	İlkokul
Y6	Erkek	Y	Fen Bilgisi	Lisans	10 yıl	Ortaokul
Z1	Kadın	Z	PDR	Doktora Öğrencisi	6 yıl	Anadolu Lisesi
Z2	Kadın	Z	PDR	Yüksek Lisans	2 yıl	Ortaokul
Z3	Kadın	Z	Coğrafya	Lisans	3 yıl	Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
Z4	Erkek	Z	Fen Bilgisi	Lisans	3 yıl	Ortaokul
Z5	Kadın	Z	Biyoloji	Lisans	1 yıl	Anadolu Lisesi
Z6	Erkek	Z	PDR	Lisans	1 yıl	Anadolu Lisesi

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmede önceden belirlenen soruları kapsayan görüşme formu hazırlanmaktadır (Akman Dömbekci & Erişen, 2022). Yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanırken öncelikle ilgili konuda literatür taraması yapılmış ve 8 soru belirlenmiştir. Ardından 3 öğretmen ile görüşülerek pilot uygulama yapılmış ve sorularda gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Nitel araştırmalarda görüşme sorularının geçerliğinin sağlanması için tez danışmanı, meslektaş gibi kişilerle sorular paylaşılıp dönüt alınabilmektedir (Polat, 2022). Bu çalışmada da belirlenen sorular eğitim bilimleri alanında profesör doktor, doçent doktor ve uzman unvanına sahip 3 kişiyle paylaşılmış ve sorulara yönelik görüş alınmıştır. Verilen dönütler doğrultusunda sorular güncellenmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma verileri toplanırken görüşme tekniği kullanılmış, görüşmeler yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Görüşme soru sorma ve cevap alma eylemlerine dayanmakla birlikte; bireyin veya grubun inançları, değerleri, kültürel uygulamaları, duyguları ve deneyimlerini öğrenmeye yönelik bir tekniktir (Uslu & Demir, 2023). Görüşme tekniği olay, olgu veya durum üzerinde detaylı bilgi sağlama açısından diğer tekniklerden farklılaşmaktadır (Akman Dömbekci & Erişen, 2022). Bu çalışmada da öğretmenlerin tele-hiçleme davranışlarına yönelik görüşlerine ilişkin kapsamlı bilgi edinilmesi istendiğinden görüşme tekniğinin kullanılması tercih edilmiştir. Araştırmanın iç geçerliliğinin sağlanabilmesi için görüşme öncesinde katılımcılar araştırmanın önemi, amaçları, toplanan verilerin sadece bilimsel araştırma amaçlı kullanılacağı, araştırmada katılımcıların ve görev yaptıkları okulların isimlerinin istenmediği hususunda bilgilendirilmiş; ardından araştırmaya katılmaya gönüllü olduğunu bildiren 6 Y kuşağı, 6 Z kuşağı olmak üzere 12 katılımcı ile uygulama gerçekleştirilmiştir.

Yüz yüze görüşme yoluyla elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. İçerik analizi sosyal bilimler alanında bir araştırmada toplanan transkript veya kayıtlar ile yazılı veya görsel medya mesajları üzerinden çıkarımlar yapılması ile gerçekleştirilen bir tekniktir (Olgun, 2008). İçerik analizi ile sosyal gerçeklik, öznel ve bilimsel şekilde ele alınabilmektedir (Sallan Gül & Kahya Nizam, 2021). Bu teknikte belirlenen kategori ve kodlar ile çeşitli kavramlar tespit edilerek bunların ne sıklıkla kullanıldığı incelenmektedir (Metin & Ünal, 2022). Araştırmada da katılımcıların görüşlerinden elde edilen cümleler ortak temalar altında kodlanarak analiz edilmiştir. Katılımcıların kuşakları Y ve Z şeklinde kodlanmış; Y kuşağı öğretmenlerine Y1, Y2...Y6; Z kuşağı öğretmenlerine Z1, Z2...Z6 olacak şekilde kod atanmıştır.

Bulgular

Bulgular araştırmaya katılan Y ve Z kuşağı öğretmenleri tarafından akıllı telefona yüklenen anlamlar, akıllı telefon kullanım sıklıkları, akıllı telefon kullanım amaçları, akıllı telefonun kullanılmadığı durumlarda hissedilenler, tele-hiçleme davranışlarının etkileri ve tele-hiçleme davranışları ile başa çıkma yolları olmak üzere 6 alt başlık altında sunulmuştur.

Y ve Z Kuşağı Öğretmenlerinin Akıllı Telefona Yükledikleri Anlamlar

Araştırmaya katılan Y ve Z kuşağı öğretmenlerinin akıllı telefona yükledikleri anlamlar Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Y ve Z Kuşağı Öğretmenlerinin Akıllı Telefona Yükledikleri Anlamlar

Tema	Kod	Katılımcılar
Akıllı Telefona Yüklenen Anlam	Hayatı kolaylaştıran cihaz	Z2, Z4, Z5, Y6
	Hızlı iletişimi ve bilgiye erişmeyi sağlayan cihaz	Y1, Z3, Y5
	Arkadaş/Dost	Z1, Y3
	Onsuz yaşayamayacağım alet	Y2
	Kaçış aracı	Z6
	Zaman hırsızı	Y4

Tablo 2’de katılımcıların akıllı telefona hayatı kolaylaştıran cihaz (f=4), hızlı iletişimi ve bilgiye erişmeyi sağlayan cihaz (f=3), arkadaş/dost (f=2), onsuz yaşayamayacağım alet (f=1), kaçış aracı (f=1) ve zaman hırsızı (f=1) olarak anlam yükledikleri görülmektedir. Araştırmaya katılan Z kuşağı öğretmenlerinin çoğu akıllı telefona hayatı kolaylaştıran cihaz şeklinde anlam yüklerken; Y kuşağı öğretmenlerinin çoğu ise akıllı telefona hızlı iletişimi ve bilgiye erişmeyi sağlayan cihaz şeklinde anlam yüklemektedir. Katılımcıların ifadelerinin bazılarını bakıldığında ise akıllı telefona ilişkin hayatı kolaylaştırma ile hızlı iletişimi ve bilgiye erişmeyi sağlayan cihaz şeklindeki nitelendirmelerin yanı sıra temel işlevlerinin çok ötesinde anlamlar da yüklediği görülmektedir. Z1 akıllı telefonun kendisi için arkadaş/dost şeklinde bir anlam taşıdığını;

“Akıllı telefon benim için adeta hayatımı onunla birlikte yürüttüğüm bir cihaz, cihazdan da öte aslında. Gün içinde yapmak istediğim pek çok şeyi akıllı telefon ile yapıyorum. Müzik dinliyorum, fotoğraf çekiyorum, iletişim sağlıyorum ve haberlere bakıyorum. Dolayısıyla gün boyu bana eşlik eden çok yakımda bir cihaz, arkadaş veya dost diyebilirim. Hatta bunlardan öte de olabilir. Her

şeyimi onunla yapar hale geldim."

şeklinde ifade etmiştir. Z6 akıllı telefonun kendisi için kaçış aracı şeklinde bir anlam taşıdığını "Akıllı telefon benim için kaçış anlamına geliyor, canım sıkıldıkça bir şeylerle oyalanmak istediğimde hemen akıllı telefonu elimden alırım çünkü ulaşması çok kolay." şeklinde belirtmiştir. Bunların yanı sıra Y4 kodlu katılımcı akıllı telefona olumsuz bir yüklemde bulunarak zaman hırsızlığı şeklinde nitelendirmiş, bunu da "Hayatı kolaylaştırdığını düşünürdüm fakat artık bir zaman hırsızlığı olduğuna inanıyorum. Bizi uyuşturan, tahammül seviyemizi de aşağıya çeken bir aygıt." olarak ifade etmiştir.

Y ve Z Kuşağı Öğretmenlerinin Akıllı Telefon Kullanım Sıklıkları

Araştırmaya katılan Y ve Z kuşağı öğretmenlerinin bir iş gününde (mesai saatleri içinde) akıllı telefon kullanım sıklıkları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Y ve Z Kuşağı Öğretmenlerinin Akıllı Telefon Kullanım Sıklıkları

Tema	Kod	Katılımcılar
Akıllı Telefon Kullanım Sıklıkları	5 dakikada 1 defa	Z1
	10 dakikada 1 defa	Z4, Z5
	20 dakikada 1 defa	Y4
	30 dakikada 1 defa	Z2, Y2, Y5, Y6
	Saatte 1 defa	Y1, Z3, Z6
	2 saatte 1 defa	Y3

Tablo 3'te araştırmaya katılan öğretmenlerin bir iş gününde akıllı telefon kullanım sıklıklarını 5 dakikada 1 defa (f=1), 10 dakikada 1 defa (f=2), 20 dakikada 1 defa (f=1), 30 dakikada 1 defa (f=4), saatte 1 defa (f=3) ve 2 saatte 1 defa (f=1) olarak belirttikleri görülmektedir. Katılımcılar arasında akıllı telefonu en sık olarak 5 dakikada 1 defa kullandığını bildiren Z kuşağı öğretmenlerinden Z1 ifadesini "Zannederseniz 5 dakikada 1 bakıyorumdur. Sıklığı gün içinde mutlaka değişiyordur. Daha sık veya daha seyrek baktığım da oluyordur ancak ortalama bir değer verilecekse bu şekilde belirtebilirim." şeklinde belirtmiştir. Akıllı telefonu 10 dakikada 1 olacak şekilde kullandığını bildiren Z kuşağı öğretmenlerinden Z4 ifadesini "Sıklıkla kullanırım. Muhtemelen 10 dakikada bir olabilir. Eskiden dakika başı idi terfi atladık, böyle daha güzel" şeklinde belirtmiştir. Katılımcılar arasında akıllı telefonu kullanım sıklığı en az olarak belirlenen Y kuşağı öğretmenlerinden Y3 ise akıllı telefon kullanım sıklığını 2 saatte 1 defa olacak şekilde "Arama mesaj gibi bildirimlerle zaman zaman bu sıklık değişiyor olsa da genelde 2 saatte 1 bakarım" ifadesi ile belirtmiştir.

Y ve Z Kuşağı Öğretmenlerinin Akıllı Telefon Kullanım Amaçları

Araştırmaya katılan Y ve Z kuşağı öğretmenlerinin bir iş gününde toplu bir ortamda iken akıllı telefon kullanım amaçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Y ve Z Kuşağı Öğretmenlerinin Akıllı Telefon Kullanım Amaçları

Tema	Kod	Katılımcılar
Akıllı Telefon Kullanım Amaçları	İletişim ve haberleşme	Z1, Z2, Z5, Z6, Y1, Y3, Y4, Y5
	Gelişmeleri takip etme	Z3, Y6
	İşleri yürütme	Y2, Z4

Tablo 4'te katılımcıların bir iş gününde toplu bir ortamda akıllı telefonlarını kullanma amaçlarını iletişim ve haberleşme (f=8), gelişmeleri takip etme (f=2) ve işleri yürütme (f=2) şeklinde belirttikleri görülmektedir. Katılımcıların ifadelerine bakıldığında Z1 iletişim ve haberleşme amaçlı kullanımını:

"Toplu ortamda iken çoğunlukla gelen bildirimlere bakmak amacıyla kullanıyorum. WhatsApp üzerinden veya Instagram gibi uygulamalardan gelen bildirimlere bakıyorum ve yanıtlıyorum bu şekilde iletişimimi de bir yandan sürdürmeye devam ediyorum. Aklıma haberlere vs. bakmak da geliyor ama toplu bir ortamda iken onlara bakmıyorum, bu açıdan kontrollü davranabiliyorum ama bildirimlere bakmadan duramıyorum"

şeklinde belirtirken; Y6 gelişmeleri takip etme amaçlı kullanımını "Genellikle sosyal medya özellikle de Instagram veya Twitter üzerinden neler olup bitiyor diye öğrenmek amacıyla kullanıyorum. ..." şeklinde belirtmiştir. Z4 ise akıllı telefonunu iş amaçlı kullanımını "Genelde öğretmenlere ulaşabilmek için, velilerimize derdimizi anlatmak için,

programı takip etmek için, öğrencilere program atmak için, yöneticilerle sağlıklı iletişim kurabilmek için kullanıyorum” şeklinde ifade etmiştir.

Y ve Z Kuşağı Öğretmenlerinin Akıllı Telefon Kullanamadıklarında Hissettikleri

Araştırmaya katılan Y ve Z kuşağı öğretmenlerinin bir iş gününde (mesai saatleri içinde) akıllı telefon kullanamadıklarında hissettikleri Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Y ve Z Kuşağı Öğretmenlerinin Akıllı Telefon Kullanamadıklarında Hisleri

Tema	Kod	Katılımcılar
Akıllı Telefon Kullanılmadığında Hissedilenler	Huzurlu	Y4, Z4, Y6
	Soyutlanmış	Y2, Y3
	Eksiklik	Y1, Y5
	Huzursuz	Z3, Z5
	Stresli	Z1
	Oyalanmamış	Z6
	Geri kalmış	Z2

Tablo 5’te katılımcıların bir iş gününde (mesai saatleri içinde) akıllı telefon kullanamadıklarında kendilerini huzurlu (f=3), soyutlanmış (f=2), eksik (f=2), huzursuz (f=2), stresli (f=1), oyalanmamış (f=1) ve geri kalmış (f=1) hissettiklerini belirttikleri görülmektedir. Araştırmaya katılan Z kuşağı öğretmenlerinin çoğu akıllı telefon kullanamadıklarında hissettiklerini huzursuzluk, stres gibi olumsuz duygular ile ifade ederken; Y kuşağı öğretmenlerinin çoğu akıllı telefon kullanamadıklarında soyutlanmış ve eksiklik gibi akıllı telefonlarının hayatlarında kapladıkları yerin boşluğuna yönelik hisler belirtmektedir. Katılımcıların ifadelerine bakıldığında Z kuşağı öğretmenlerinden Z3 bir iş gününde akıllı telefon kullanmadığı durumlarda kendini huzursuz hissettiğini *“O günü biraz daha huzursuz hissedirim. Dünyada yaşadığım ülke ve çevrede neler olup bittiğini merak ederim. Kısa sürede ulaşamazsam rahatsız olurum.”* şeklinde belirtirken; Y kuşağı öğretmenlerinden Y3 bir iş gününde akıllı telefon kullanmadığı durumlarda kendini soyutlanmış hissettiğini *“Dünyanın dışına atılmış gibi. Bir şeyler olmuş ve ben kaçırmışım.”* şeklinde belirtmektedir. Bunların yanı sıra bir iş gününde akıllı telefon kullanmadığı durumlarda kendini huzurlu ve oyalanmamış olarak hissettiğini bildiren katılımcılar da bulunmaktadır. Bu doğrultuda Y4 kendini huzurlu hissettiğini *“İyi hissediyorum, zamanımı kendim yönetebildiğim için daha huzurlu oluyorum”* şeklinde belirtirken; Z6 kendini oyalanmamış hissettiğini *“Olumsuz bir duygu yaşamıyorum, sorun olmuyor benim için genelde işlerim ile uğraştığım için aslında akıllı telefon beni oyalıyor, bakmayınca da oyalanmamış hissi oluşuyor.”* şeklinde ifade etmektedir.

Y ve Z Kuşağı Öğretmenlerinin Tele-Hiçleme Davranışlarının Etkileri

Araştırmaya katılan Y ve Z kuşağı öğretmenlerinin tele-hiçleme davranışlarının öğrencileri, iş ortamındaki ilişkileri ve öğretim öğrenme süreci üzerindeki etkilerine yönelik görüşleri Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Y ve Z Kuşağı Öğretmenlerinin Tele-Hiçleme Davranışlarının Etkileri

Tema	Kod	Katılımcılar
Öğrenci Üzerindeki Etkileri	İletişimin bozulması	Z1, Z2, Z6
	Değersizlik hissi	Y1, Y5, Z5
	Olumsuz model olma	Z3
	Dikkatin dağılması	Y6
	Sosyalikten uzaklaşma	Y4
	Şaşkınlık	Z4
	Öğrencilerin yanında sergilemiyorum	Y2, Y3
İş Ortamındaki İlişkilere Etkileri	İletişim problemleri	Y1, Z2, Y2, Z3, Z4, Y5, Z6
	İlişkileri güçlendiremem	Z1
	Değersizlik hissi	Z5
	Olumsuz konuşmalardan uzak durmayı sağlama	Y6
	İş arkadaşlarının yanında sergilemiyorum	Y3, Y4
Öğretim Öğrenme	Dikkatin dağılması	Y1, Z2, Y3, Z4, Y5, Y6
	Verimde azalma	Z1, Y2, Z6

Sürecine Etkileri	Sınıf içi iletişimde bozulma	Z5
	Tahammülsüzlük	Y4
	Olumsuz model olma	Z3

Tablo 6’da katılımcıların tele-hiçleme davranışlarının öğrencileri üzerindeki etkilerini iletişimin bozulması (f=3), değersizlik hissi (f=3), olumsuz model olma (f=1), dikkatin dağılması (f=1), sosyallikten uzaklaşma (f=1), şaşkınlık (f=1) ve öğrencilerimin yanında sergilemiyorum (f=2) şeklinde belirttikleri görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden Z kuşağı öğretmenlerinin çoğu tele-hiçleme davranışlarının öğrenci üzerindeki etkilerini iletişimin bozulması şeklinde ifade ederken; Y kuşağı öğretmenlerinin çoğu ise değersizlik hissi şeklinde belirtmektedir. Katılımcıların ifadelerine bakıldığında Z6 tele-hiçleme davranışlarının öğrenciler üzerinde iletişimin bozulması şeklindeki etkisini şu şekilde belirtmektedir:

“Öğrenciler ile karşılıklı etkileşim kurmak zorunda olduğum bir mesleği icra ediyorum ve tüm odağımı odamda buldukları sürece onlara vermek zorundayım bana kendilerini açmalarını, değerli hissetmelerini sağlamalıyım öğrenciler o yüzden yanıma geliyor. Benim o an tele-hiçleme davranışında bulunmam öğrencilerin bana olan kendini açma isteğini düşürecek bu da onların sorunlarını çözmem de olumsuz yansıyacaktır ve gelişmelerine ket vurmuş olacağım. Bazen görüşmede 2-3 saniye önemli bir iş için bile telefona baksam hemen yüzlerinin düştüğüne şahitlik ederim ve ardından da öncesinde kurduğum iletişim bozulmuş olur”

Y6 tele-hiçleme davranışlarının öğrenciler üzerinde dikkatin dağılması şeklindeki etkisini “Ders sırasında yoklama almak için telefon kullanmamız gerekiyor. Bu durum bile öğrencilerin dikkatinin dağılmasına sebep olabiliyor. Ders sırasında telefon kullanmayı uygun bulmuyorum” şeklinde ifade etmektedir.

Katılımcıların tele-hiçleme davranışlarının iş ortamındaki ilişkileri üzerindeki etkilerini iletişim problemleri (f=7), ilişkileri güçlendiremememe (f=1), değersizlik hissi (f=1), olumsuz konuşmalardan uzak durmayı sağlama (f=1) ve iş arkadaşlarının yanında sergilemiyorum (f=2) şeklinde belirttikleri görülmektedir. Katılımcıların ifadelerine bakıldığında Z1 tele-hiçleme davranışlarının iş ortamındaki ilişkileri üzerinde ilişkileri güçlendiremememe etkisini “Öğretmen arkadaşlarının yanında iken sıklıkla telefona bakıyorum. Öğrencilerimin yanında olduğum zamana göre çok çok daha sık. Bu da onlarla ilişkilerimi güçlendirmemi engelliyor. Güçlü bir bağ kuramıyorum. İlişkilerimi geliştiremiyorum.” şeklinde belirtmektedir. Z6 tele-hiçleme davranışlarının iş ortamındaki ilişkileri üzerinde iletişim problemleri etkisini şu şekilde ifade etmektedir:

“Yaptığım meslek gereği hem branş öğretmenleri hem eğitim koçları hem de idare ile ilgili bir denge kurmak zorundayım. Hem öğretmenler arasında hem idare öğretmen hem de öğrenci öğretmen ve idari arasında bir denge kurmak zorundayım. O yüzden çok sağlıklı bir iletişim kurmak zorundayım. Tele hiç-leme davranışını yaptığım an iletişime olumsuz yansıyacak ve sorunları çözemediğim olacağım.”

Katılımcıların tele-hiçleme davranışlarının öğretme öğrenme süreci üzerindeki etkilerini dikkatin dağılması (f=6), verimde azalma (f=3), sınıf içi iletişimde bozulma (f=1), tahammülsüzlük (f=1) ve olumsuz model olma (f=1) şeklinde belirttikleri görülmektedir. Katılımcıların ifadelerine bakıldığında Z2 tele-hiçleme davranışlarının öğretme öğrenme süreci üzerindeki dikkatin dağılması yönündeki etkiyi;

“Öğretme-öğrenme sürecinde hem öğretici hem de öğrencinin aktif olması gerekmekte en üst verimin bu şekilde alınacağını düşünüyorum bu sebeple bir tarafın dikkati tam verememesi bu süreci olumsuz etkileyecektir. Öğrenci aynı zamanda önemsenmediğini hissettiği için motivasyonel olarak da negatif etkilenecek sonuç olarak odaklanılamayacaktır”

şeklinde belirtmektedir. Z5 tele-hiçleme davranışlarının öğretme öğrenme süreci üzerindeki sınıf içi iletişimde bozulma yönündeki etkiyi “Sınıf içi iletişimin kalitesini düşüreceğinden öğrenme ve öğretme sürecini de olumsuz etkileyecektir. Bu süreçte öğrencinin de öğretmenin de bu davranıştan sakınması gerekmektedir” şeklinde ifade etmektedir.

Y ve Z Kuşağı Öğretmenlerinin Tele-Hiçleme Davranışları ile Başa Çıkma Yolları

Araştırmaya katılan Y ve Z kuşağı öğretmenlerinin tele-hiçleme davranışları ile başa çıkma yolları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Y ve Z Kuşağı Öğretmenlerinin Tele-Hiçleme Davranışları ile Başa Çıkma Yolları

Tema	Kod	Katılımcılar
Tele-Hiçleme ile Başa Çıkma Yolları	Süre kısıtlaması koyma	Z2, Z3, Y6
	Farklı uyaranlar arama	Y3, Y5, Z6
	Sessiz moda alma	Y1, Z5
	Kendi ile anlaşma yapma	Z1
	Ana odaklanma	Y2
	Günlük planlama yapma	Z4
	Göz teması kurmaya çalışma	Y4

Tablo 7’de katılımcıların tele-hiçleme davranışları ile süre kısıtlaması koyma (f=3), farklı uyaranlar arama (f=3), telefonu sessiz moda alma (f=2), kendi ile anlaşma yapma (f=1), ana odaklanma (f=1), günlük planlama yapma (f=1) ve göz teması kurmaya çalışma (f=1) yollarıyla başa çıkmaya çalıştıkları görülmektedir. Katılımcıların ifadelerine bakıldığında tele-hiçleme davranışları ile başa çıkabilmek için Z1 kendi ile anlaşma yapmayı;

“Bu konuda henüz bir yardım arayışına girmedim. Şu an için kendi kendimi kontrol etmeye çalışıyorum. Kendimle anlaşma yapıyorum bu ders hiç bakmayacaksın gibi ama yine de arada bakarken buluyorum. Devam ederse başka arayışlara gireceğim. Şu an için kendi kendime kontrol etmeye çalışıyorum.”

şeklinde belirtmektedir. Tele-hiçleme davranışları ile başa çıkabilmek için Z2 süre kısıtlaması koymayı *“Görüşmelerimde mutlaka telefonu ekranını göremeyeceğim bir yere koyarım. Telefonumdaki uygulamalara süre sınırı koyduğum zamanlar olmuştur. Aynı zamanda kendime gün içinde telefonla ilgileneyeceğim zamanları belirleyerek ekran süremi kısıtladığım zamanlar da olmuştur. Bunların pozitif etkisini gördüm.”* olarak ifade etmekte; Y2 ise bu davranışlarıyla başa çıkmak için ana odaklanmayı *“Bilinçli farkındalık üstüne çalışmamdan yola çıkarak ana geri dönmeye çalışıyorum. Kendimi yaptığım şeye motive edip çok gerekli değilse telefonu kenara koymaya çalışıyorum.”* şeklinde belirtmektedir.

Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmada Y ve Z kuşağı öğretmenlerinin tele-hiçleme davranışlarına yönelik görüşleri incelenmiş; bu doğrultuda akıllı telefonlarına yükledikleri anlamlar, bir iş gününde akıllı telefon kullanma amaçları ve sıklıkları, bir iş gününde akıllı telefon kullanmadıklarında neler hissettikleri, tele-hiçleme davranışlarının öğrencileri, iş ortamındaki ilişkileri ve öğretme-öğrenme süreci üzerindeki etkileri ile tele-hiçleme davranışlarının sıklığının azaltılması için neler yaptıkları ortaya çıkartılmıştır.

Araştırmada katılımcıların akıllı telefona hayatı kolaylaştıran cihaz, hızlı iletişimi ve bilgiye erişmeyi sağlayan cihaz, arkadaş/dost, onsuz yaşayamayacağım alet, kaçış aracı ve zaman hırsız olacak şekilde anlamlar yükledikleri görülmektedir. Söz edilen ifadeler arasında hayatı kolaylaştıran cihaz ile hızlı iletişimi ve bilgiye erişmeyi sağlayan cihaz gibi olumlu anlam içeren ifadelerin yanı sıra zaman hırsız, onsuz yaşayamayacağım alet ve kaçış aracı gibi olumsuz anlam içeren ifadeler de bulunmaktadır. Katılımcıların ifadelerinde akıllı telefona yükledikleri anlamlar arasında hayatı kolaylaştıran cihaz ile hızlı iletişim ve bilgiye erişmeyi sağlayan cihaz ifadeleri öne çıkmaktadır. Kaysi ve diğerleri (2021) tarafından yapılan çalışmada da akıllı telefonların olumlu ve olumsuz algılara yol açtığı; olumlu algılar bakımından hayatı kolaylaştıran araç olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Buldukları ve Özer (2016) tarafından yapılan çalışmada da katılımcıların görüşlerinde akıllı telefona yönelik tutumları açısından akıllı telefonun yararları arasında bilgiye erişim, iletişimi kolaylaştırma, haberleşme ve hayatı kolaylaştırma ifadeleri öne çıkmaktadır. Benzer şekilde Karadağ ve diğerleri (2016) çalışmasında sosyotelistlerin akıllı telefonlarına en çok iletişim/haberleşme anlamı yükledikleri saptanmıştır. Söz edilen araştırmaların bulgularının mevcut araştırmanın bulgusunu desteklediği söylenebilir. Bu araştırmada katılımcıların ifadelerinin bazılarını bakıldığında ise akıllı telefona ilişkin hayatı kolaylaştırma ile hızlı iletişimi ve bilgiye erişmeyi sağlayan cihaz şeklindeki nitelendirmelerin yanı sıra temel işlevlerinin çok ötesinde anlamlar da yüklenerek bazı katılımcıların akıllı telefonlarını arkadaş/dost olarak nitelendirmeleri dikkat çekicidir. Bu sonucun alan yazındaki akıllı telefona yönelik metaforik algıların incelendiği çalışmalarda arkadaş metaforunun öne çıktığı araştırmaların bulguları ile tutarlılık gösterdiği

söylenbilir (Gezgin ve diğerleri, 2019; Polat, 2018). Akıllı telefonların çok sayıda cihaz ile yapılan işlemleri içinde barındırması (Sepetçi ve diğerleri, 2021), bu cihazlara hayatı kolaylaştıran cihaz şeklinde anlam yüklenmesini açıklayabilir. Bununla birlikte günlük hayatın vazgeçilmez unsuru olarak nitelendirilen akıllı telefonların (Sun & Samp, 2021) kullanım sıklığının yüksek olması (Davey ve diğerleri, 2018) bu cihazlara zaman hırsız, onsuз yaşayamayacağı m alet ve kaçış aracı gibi olumsuz anlamlar yüklenmesine de yol açmış olabilir.

Araştırmada katılımcıların bir iş gününde akıllı telefonlarını 5 dakikada 1 defa ile 2 saatte 1 defa olmak üzere değişen sıklıklarda kullandıkları; katılımcılar arasında ise akıllı telefonların çoğunlukla 30 dakikada 1 defa olacak şekilde kullanıldığı ortaya çıkmıştır. Bu sonuç Yıldız ve diğerleri (2020) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin akıllı telefonlarını çoğunlukla 30 dakikada bir defa olacak şekilde kontrol ettikleri bulgusu ile tutarlılık göstermektedir. Mevcut araştırmada öğretmenler arasında akıllı telefonunu en sık olarak 5 dakikada 1 defa kullanan katılımcının Z kuşağı olması ve en az olarak 2 saatte 1 defa kullanan katılımcının Y kuşağı olması dikkat çekicidir. Bu sonuç sosyal medya ile iç içe doğan Z kuşağının akıllı telefonun olmadığı bir yaşamı anımsamayarak (Görmez, 2021), teknolojiyi günlük yaşamında sıkça kullanmaları ve teknoloji deneyimleri yönüyle önceki kuşaklardan farklılaşmaları (Çetin & Karamuk, 2023; Özoğlu & Kaya, 2021) ile açıklanabilir.

Araştırmada katılımcıların bir iş gününde akıllı telefonlarını çoğunlukla iletişim ve haberleşme amaçlı kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Alan yazında akıllı telefonun sıklıkla iletişim, haberleşme ve sosyal medyayı takip etme amacıyla kullanıldığını ortaya çıkaran araştırmaların (Karadağ ve diğerleri, 2016; Sülü Akgül, 2023) mevcut araştırmanın bu bulgusu ile tutarlılık gösterdiği söylenebilir. Mevcut araştırmada katılımcılar bir iş gününde akıllı telefon kullanmadıklarında hissettiklerini çoğunlukla soyutlanmış, eksik, huzursuz, stresli gibi olumsuz ifadelerle bildirmiştir. Benzer şekilde Karadağ ve diğerleri (2016) tele-hiçleme davranışı sergileyenlerin akıllı telefonlarına bakamadıklarında kendilerini çoğunlukla gergin, tedirgin, huzursuz ve endişeli hissettiklerini tespit etmiştir. Davey ve diğerleri (2018) tarafından yapılan çalışmada da katılımcıların kendilerini cep telefonları olmadan eksik hissettiklerini bildirdikleri ortaya çıkmıştır. Araştırma bulgularının birbirini desteklediği söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerinde tele-hiçleme davranışlarının öğrencileri üzerindeki etkilerinde iletişimin bozulması ve değersizlik hissi; iş ortamındaki ilişkileri üzerindeki etkilerinde iletişim problemleri; öğretme öğrenme süreci üzerindeki etkilerinde ise dikkatin dağılması ve verimde azalma ifadeleri öne çıkmaktadır. Alan yazında tele-hiçlemenin iletişim ve ilişkilerde sorunlara yol açtığını gösteren araştırmaların (Davey ve diğerleri, 2018; Karadağ ve diğerleri, 2016; McDaniel & Coyne 2016; Roberts & David, 2016; Wang ve diğerleri, 2017) mevcut araştırmada belirlenen katılımcıların görüşlerine göre tele-hiçleme davranışlarının öğrencileri ve iş ortamındaki ilişkileri üzerindeki etkileri ile benzerlik gösterdiği söylenebilir. İnsanlar ile yüz yüze iletişimde iken dikkatin telefona verilmesi, iletişimi olumsuz etkileyen bir durum olması sebebiyle (Parmaksız, 2021) tele-hiçleme davranışları iletişim ve ilişkilerde sorunlara yol açabilir. Yüz yüze iletişim esnasında taraflarından birinin göz temasını keserek telefonuna bakması karşı tarafa kendisiyle yeterince ilgilenilmediğini, önemsenmediğini düşündürebilir. Böyle bir durumda ilişkilerin olumsuz yönde etkilenmesinin kaçınılmaz olduğu söylenebilir. Alan yazına bakıldığında tele-hiçlemenin öğrenme sürecine etkilerine yönelik çalışmalara ise çok rastlanmamaktadır (Çaka, 2021). Bu nedenle mevcut araştırmada öğretmenlerin görüşlerine göre öğretmenlerin tele-hiçleme davranışlarının öğretme öğrenme sürecinde dikkatin dağılmasına ve verimde azalmaya yol açtığı bulgusunun alan yazın için dikkat çekici olabileceği söylenebilir. Öğrenci görüşlerinin alındığı bir çalışmada ise (Uğur & Koç, 2015) öğrencilerin %54'ünün ders esnasında en az 1 kere çalan bir telefon nedeniyle dikkatlerinin dağıldığını bildirmelerinin mevcut araştırmanın bulgusunu desteklediği söylenebilir.

Katılımcılar tele-hiçleme davranışları ile süre kısıtlaması koyma, farklı uyarılar arama, telefonu sessiz moda alma, kendi ile anlaşma yapma, ana odaklanma, günlük planlama yapma ve göz teması kurmaya çalışma yollarıyla başa çıkmaya çalıştıklarını belirtmiştir. Söz edilen yöntemlerin çoğunlukla öz kontrole dayalı olması dikkat çekicidir. Davey ve diğerleri (2018) tarafından yapılan çalışmada tele-hiçleme davranışlarının kişisel kontrol ile anlamlı düzeyde ilişkili olduğu bulgusunun mevcut araştırmanın

bulgusunu desteklediği söylenebilir. Parmaksız (2021) tarafından yapılan çalışmada da tele-hiçlemenin etkilerinin azaltılması için bilinçli farkındalığın gerekli olduğu sonucuna ulaşılması ile mevcut araştırmada katılımcıların tele-hiçleme ile başa çıkabilmesi için ana odaklandıklarını bildirmelerinin benzerlik gösterdiği söylenebilir.

Dijital Çağ'da öğretmenlerin tele-hiçleme davranışlarına yönelik görüşlerini konu edinen bu araştırmanın sonuçlarından yola çıkarak araştırmacılara ve uygulayıcılara bazı önerilerde bulunulabilir:

1. Öğretmenlerin tele-hiçleme davranışları ile mücadele edebilmeleri için öğretmenlere kendini yönetmeye dayalı davranışsal teknikleri öğretebilecek psiko-eğitim grupları düzenlenebilir.
2. Öğretmenlerin tele-hiçleme davranışlarını önleyebilmeleri için öğretmenlere yönelik bilinçli farkındalığı konu edinen bilgilendirici çalışmalar yapılabilir.
3. Dijital Çağ'da akıllı telefon kullanımını engellemek yerine bu cihazları bilinçli kullanmayı öğrenmek daha anlamlı olduğundan öğretmenlerin akıllı telefon kullanımının olumsuz sonuçlarına yönelik farkındalıklarını artıracak çalışmalar düzenlenebilir.
4. Bu çalışma öğretmenlerin tele-hiçleme davranışlarına yönelik görüşlerini inceleyen nitel bir çalışmadır. Araştırmada öğretmenlerin görüşlerine göre ortaya konulan tele-hiçleme davranışlarının iletişimde ve ilişkilerde bozulma, verimin ve dikkatin azalması yönündeki olumsuz sonuçlar nicel çalışmalarla da araştırılabilir.
5. Araştırmada öğretmenlerin tele-hiçleme davranışlarının sonuçları ve başa çıkma yolları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Benzer bir araştırma eğitim sisteminin diğer paydaşlarından biri olan okul yöneticilerinin katılımıyla da gerçekleştirilebilir.

Yazarların Beyanı

Araştırmacıların katkı oranı beyanı: Araştırmacılar eşit düzeyde katkı sağlamıştır.

Etik Kurul Kararı: Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Araştırma ve Yayın Etik Kurulu 16/05/2024 tarihinde 05-11 onay sayılı karar ile bu araştırmanın etik yönden uygun olduğuna karar vermiş ve 807592 sayılı protokol numarası ile etik kurul onayını bildirmiştir.

Çatışma beyanı: Araştırmada yazarlar arasında ya da diğer kişi, kurum, kuruluşlarla herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Destek ve teşekkür: Herhangi bir finansal destek alınmamıştır.

Kaynaklar

- Aagaard, J. (2020). Digital akasia: A qualitative study of phubbing. *Ai & Society*, 35, 237-244. <https://doi.org/10.1007/s00146-019-00876-0>
- Akman Dömbekci, H., & Erişen, M. A. (2022). Nitel araştırmalarda görüşme tekniği. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 141-160.
- Bulduklu, Y., & Özer, N. P. (2016). Gençlerin akıllı telefon kullanım motivasyonları. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(8), 2963-2986.
- Ceylan Çapar, M., & Ceylan, M. (2022). Durum çalışması ve olgubilim desenlerinin karşılaştırılması. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 295-312.
- Chotpitayasonndh, V., & Douglas, K. M. (2018). The effects of "phubbing" on social interaction. *Journal of Applied Social Psychology*, 48(6), 304-316. <https://doi.org/10.1111/jasp.12506>
- Çaka, C. (2021). Çağın teknolojik bağımlılığı: Sosyotelizm (kavramsal bir bakış). *Anadolu Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(3), 464-476.
- Çetin, C., & Karalar, S. (2016). X, Y ve Z kuşağı öğrencilerin çok yönlü ve sınırsız kariyer algıları üzerine bir araştırma. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 14(28), 157-197.
- Çetin, M., & Karamuk, E. (2023). Eğitimde z kuşağı: Dijital öğretim yöntemleri. M. Çetin (Ed.), *Dijital çağda eğitim* (ss.117-151) içinde. Nobel Akademik Yayıncılık.

- Çimen S., Kafkas, A., & Gürel, K. (2023). Lise öğrencilerinin olumsuz davranışlarına teknolojinin etkisi ve öğretmenlerin istenmeyen davranışları yönetme becerisi. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(14), 59-83. <https://doi.org/10.57135/jier.1251147>
- Davey, S., Davey, A., Raghav, S. K., Singh, J. V., Singh, N., Blachnio, A., & Przepiórkaa, A. (2018). Predictors and consequences of "Phubbing" among adolescents and youth in India: An impact evaluation study. *Journal of Family and Community Medicine*, 25(1), 35-42. https://doi.org/10.4103/jfcm.JFCM_71_17
- Ergün, N. (2022, Ekim 15). *Sosyotelizm (phubbing) ile ruh sağlığı arasındaki ilişki: Boylamsal bir araştırma*. 16. Uluslararası Güncel Araştırmalarla Sosyal Bilimler Kongresi, Antalya.
- Erzen, E., Odaci, H., & Yeniçeri, İ. (2021). Phubbing: Which personality traits are prone to phubbing?. *Social Science Computer Review*, 39(1), 56-69. <https://doi.org/10.1177/0894439319847415>
- Fox, A. (2011). Mixing It Up-Multi-generational discord can impede workplace relationships and lower engagement. *HR Magazine-Alexandria*, 56(5), 22-27.
- Garrido, E. C., Issa, T., Esteban, P. G., & Delgado, S. C. (2021). A descriptive literature review of phubbing behaviors. *Heliyon*, 7(5), 1-10. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2021.e07037>
- Gezgin, D. M., Hamutoğlu, N. B., Sezen Gültekin, G., & Yıldırım, S. (2019). Preservice teachers' metaphorical perceptions on smartphone, no mobile phone phobia (nomophobia) and fear of missing out (Fomo). *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 8(2), 733-783. <https://doi.org/10.14686/buefad.516540>
- Görmez, A. B. (2021). Neoliberal özne olarak Z kuşağı. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23(2), 509-530.
- Güler, Ç., & Sevinç, S. (2022). Tele-hiçleme (phubbing) davranışına maruz kalmanın öğrenme-öğretme süreçlerine etkilerine ilişkin algılar. *Ege Eğitim Teknolojileri Dergisi*, 6(1), 77-89.
- Karadağ, E., Tosuntaş, Ş. B., Erzen, E., Duru, P., Bostan, N., Mızrak Şahin, B., ... Babadağ, B. (2016). Sanal dünyanın kronolojik bağımlılığı: Sosyotelizm (phubbing). *Addicta: The Turkish Journal on Addiction*, 3, 223-269. <https://doi.org/10.15805/addicta.2016.3.0013>
- Kaysi, F., Aydemir, E., & Yavuz, M. (2021). Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığına yönelik görüşlerinin incelenmesi. *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 79-92.
- Kızıltan, E. (2023). *Sosyotelizm (phubbing), öz-kontrol ve akademik erteleme arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi.
- McDaniel, B. T., & Coyne, S. M. (2016). Technoference: The interference of technology in couple relationships and implications for women's personal and relational well-being. *Psychology of Popular Media Culture*, 5(1), 85-98. <https://doi.org/10.1037/ppm0000065>
- Metin, O., & Ünal, Ş. (2022). İçerik analizi tekniği: İletişim bilimlerinde ve sosyolojide doktora tezlerinde kullanımı. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 273-294.
- Olgun, C. K. (2008). Nitel araştırmalarda içerik analizi tekniği. *Sosyoloji Notları*, (4-5), 66-70.
- Onat Kocabıyık, O. (2016). Olgubilim ve gömülü kuram: Bazı özellikler açısından karşılaştırma. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 55-66.
- Özbilir, A. (2023). *Romantik ilişkilerde sosyotelizm, ilişki niteliği ve ilişki doyumu arasındaki ilişkiler* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Özdemir, N. D., & Kış, A. (2022). X ve Y kuşağı müdürlerinin, X ve Y kuşağı öğretmenlerin motivasyon ve örgütsel vatandaşlık davranışlarına ilişkin görüşleri (Malatya ili örneği). *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 1080-1111. <https://doi.org/10.17679/inuefd.1018160>
- Özdemir, S. & Erdem, R. (2021). Yönetici nezaketsizliği sosyal dışlanmayı nasıl etkiler: Yönetici sosyotelizmi ve yöneticiye güvenin rolü. *İktisadi İdari ve Siyasal Araştırmalar Dergisi*, 6(14), 103-116. <https://doi.org/10.25204/iktisad.855534>
- Özoğlu, C. & Kaya, E. (2021). Z kuşağı öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenmeleri ve dijital okuryazarlıkları arasındaki ilişki. *Anadolu Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11(1), 415-437.
- Parmaksız, İ. (2021). Sosyotelizm (phubbing) ile bilinçli farkındalık arasındaki ilişkide sosyal kaygının aracı rolü. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(2), 1387-1420. <https://doi.org/10.17679/inuefd.904379>
- Parmaksız, İ. (2022). Romantik ilişkilerde modern engel: Partner sosyotelizmi (phubbing) üzerine bir derleme. *Yaşam Becerileri Psikoloji Dergisi*, 6(11), 59-76. <https://doi.org/10.31461/ybpd.1077277>
- Polat, A. (2022). Nitel araştırmalarda yarı-yapılandırılmış görüşme soruları: Soru form ve türleri, nitelikler ve sıralama. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(Özel Sayı 2), 161-182.
- Polat, M. (2018). Öğretmen adaylarının "akıllı telefon"a yönelik metaforik algıları: Yoksa Davis en başından beri haklı mıydı? *Online Journal of Technology Addiction and Cyberbullying*, 5(2), 88-105.

- Roberts, J. A., & David, M. E. (2016). My life has become a major distraction from my cell phone: Partner phubbing and relationship satisfaction among romantic partners. *Computers in human behavior*, 54, 134-141. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2015.07.058>
- Sallan Gül, S., & Kahya Nizam, Ö. (2021). Sosyal bilimlerde içerik ve söylem analizi. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (42), 181-198. <https://doi.org/10.30794/pausbed.803182>
- Sayiner, B., & Akbağ, M. (2023). Sosyotelizm: Farklı bağlamlarda bir değerlendirme. *Akademik Hassasiyetler*, 10(21), 80-115.
- Sepetçi, P., Özdemir, S., & Sever, M. (2021). Canım sıkılıyor! can sıkıntısı, sosyotelizm ve gelişmeleri kaçırma korkusu. *Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(1), 26-36.
- Sun, J., & Samp, J. A. (2021). 'Phubbing is happening to you': Examining predictors and effects of phubbing behaviour in friendships. *Behaviour & Information Technology*, 41(12), 2691-2704. <https://doi.org/10.1080/0144929X.2021.1943711>
- Sülü Akgül, C. (2023). İnternet ve akıllı telefon bağımlılığında sosyotelizme: Sosyal hizmet perspektifinden derinlemesine bir inceleme. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 11(31), 69-101.
- T'ng, S. T., Ho, K. H., & Low, S. K. (2018). Are you "phubbing" me? The determinants of phubbing behavior and assessment of measurement invariance across sex differences. *International and Multidisciplinary Journal of Social Sciences*, 7(2), 159-190. <https://doi.org/10.17583/rimcis.2018.3318>
- Uğur, N. G., & Koç, T. (2015). Time for digital detox: Misuse of mobile technology and phubbing. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 195, 1022-1031. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.06.491>
- Uslu, F., & Demir, E. (2023). Nitel bir veri toplama tekniği: Derinlemesine görüşme. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 40(1), 289-299. <https://doi.org/10.32600/huefd.1184085>
- Vanden Abeele, M. M. P. (2020). The social consequences of phubbing: A framework and a research agenda. In R. Ling, G. Goggin, L. Fortunati, S. S. Lim, & Y. Li (Eds.), *Handbook of mobile communication, culture, and information* (pp. 158-174). Oxford University Press.
- Wang, X., Xie, X., Wang, Y., Wang, P., & Lei, L. (2017). Partner phubbing and depression among married Chinese adults: The roles of relationship satisfaction and relationship length. *Personality and Individual Differences*, 110, 12-17. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.01.014>
- Yağar, F., & Dökme, S. (2018). Niteliksel araştırmaların planlanması: Araştırma soruları, örneklem seçimi, geçerlik ve güvenilirlik. *Gazi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 3(3), 1-9.
- Yam, F. C. & İlhan, T. (2020). Modern çağın bütünsel teknolojik desteği: Phubbing ve dinamikleri. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 11, 1-1. <https://doi.org/10.18863/pgv.551299>
- Yıldırım, K. (2010). Raising the quality in qualitative research. *Elementary Education Online*, 9(1), 79-92.
- Yıldırım, O., & Ünal, D. (2020). Dijital yerlilerin sosyotelizm (phubbing) eğilimlerinin değerlendirilmesi. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 8(1), 276-297.
- Yıldız, E. P., Çengel, M., & Alkan, A. (2020). Öğretmenlerin nomofobi düzeylerinin demografik özelliklerine ve akıllı telefon kullanım alışkanlıklarına göre incelenmesi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 15(1), 5096-5120. <https://doi.org/10.26466/opus.676329>
- Yıldız, S. (2017). Sosyal bilimlerde örnekleme sorunu: Nicel ve nitel paradigmalardan örnekleme kuramına bütüncül bir bakış. *Kesit Akademi Dergisi*, (11), 421-442.

EXTENDED ABSTRACT**Introduction**

Smartphones are one of the most widely used technological tools by digital natives (Yıldırım & Ünalın, 2020) and are considered an indispensable element of daily life (Sun & Samp, 2021). Thanks to these devices, transactions performed with many separate devices have become possible with a single device (Sepetçi et al., 2021). Today, people can pay bills, do shopping and research, buy tickets (Yıldırım & Ünalın, 2020), interact socially with individuals on the other side of the world (Chotpitayasunondh & Douglas, 2018), surf the internet, take and edit photos, play games, draw, download videos, and listen to songs with smartphones (T'ng et al., 2018). Smartphones have positive effects on human life in terms of facilitating. However, smartphones, which are described as pocket computers by including many features such as internet, camera, writing and drawing programmes and game applications, may lead to a problem described as phubbing in social life (Karadağ et al., 2016).

The concept of phubbing is a new concept that refers to the use of smartphones by ignoring others (Garrido et al., 2021). This concept was added to the Macquarie Dictionary in 2013 and entered the literature recently (Parmaksız, 2021). Macquarie Dictionary created this term by combining the words telephone and minimisation (T'ng et al., 2018). Phubbing is defined as a person interrupting face-to-face communication with another person and interacting with his/her phone (Erzen et al., 2021).

Since smartphones are everywhere in daily life, the negative consequences of phubbing behaviour can be seen everywhere in a person's living space. From the perspective of couple relationships, phubbing behaviour may cause conflict, lead to disagreement, and may harm the need to belong by removing the person from the social environment (Parmaksız, 2022). Life satisfaction and relationship satisfaction may decrease due to impaired communication between couples (Özbilir, 2023). Regarding the work environment, phubbing behaviours that appear in managers may cause employees to feel excluded (Özdemir & Erdem, 2021). Regarding educational institutions, it can be said that phubbing will complicate student-teacher and student-student relationships (Güler & Sevinç, 2022). In addition, a research finding that most of the teachers check their phones during lessons (Çimen et al., 2023).

Although there has been increasing interest in phubbing in recent years, research on the social consequences of phubbing has remained limited (Chotpitayasunondh & Douglas, 2018). At the same time, when the studies in the literature are examined, the studies on phubbing are mostly designed with a quantitative research approach (Garrido et al., 2021). This research is a qualitative study aiming to reveal teachers' views on phubbing behaviours.

Method

In this study, which aims to reveal teachers' views on phubbing behaviours, phenomenological design, one of the qualitative research approaches, was used. The study group of this research consisted of 12 teachers, 6 Generation Y and 6 Generation Z teachers working in the 2023-2024 academic year. The criterion sampling method, one of the purposeful sampling methods, was used to determine the study group. The semi-structured interview form developed by the researchers was used as a data collection tool in this study. In semi-structured interviews, an interview form covering predetermined questions is prepared (Akman Dömbekci & Erişen, 2022). While collecting the research data in this study, the interview technique was used and the interviews were conducted face-to-face. The data obtained through face-to-face interviews were analysed by content analysis. Content analysis is a technique performed by making inferences from transcripts or records collected in research in the field of social sciences and written or visual media messages (Olgun, 2008).

Results

Generation Z teachers who participated in this research attribute meaning to the smartphone as a device that makes life easier, while Generation Y teachers attributed meaning to the smartphone as a device that enables fast communication and access to information. Participants used their smartphones to communication

for follow developments and carry out work in a collective environment on a working day. While most Generation Z teachers expressed the effects of phubbing behaviours on students as a disruption of communication, most Generation Y teachers reported a feeling of worthlessness. Participants reported the effects of phubbing behaviours on their relationships in the work environment as communication problems, inability to strengthen relationships, feeling of worthlessness and avoiding negative conversations. Participants tried to cope with phubbing behaviours by setting time limits, looking for different stimuli, putting the phone on silent mode, making an agreement with oneself, focusing on the moment, daily planning and trying to make eye contact.

Conclusion

This study examined the views of Generation Y and Generation Z teachers on phubbing behaviours. The meanings they attribute to their smartphones, the purposes and frequency of using smartphones on a working day, how they feel when they cannot use smartphones on a working day, the effects of phubbing behaviours on their students, their relationships in the work environment and the teaching-learning process, and what they do to reduce the frequency of phubbing behaviours were revealed. Based on the results of this study on teachers' views on phubbing behaviours in the Digital Age, some suggestions can be made to researchers and practitioners:

1. Psycho-education groups that can teach teachers behavioural techniques based on self-management can be organised for teachers to combat phubbing behaviours.
2. Since it is more meaningful to learn to use these devices consciously instead of preventing the use of smartphones in the Digital Age, studies can be organised to increase teachers' awareness of the negative consequences of smartphone use.
3. In the present study, the results of teachers' phubbing behaviours and ways of coping were revealed. Further research can be conducted with the participation of school administrators, one of the other stakeholders of the education system.